

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Кафедра логопедії

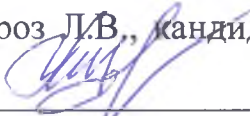
 ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор _____ Юрій ЛЯННОЙ
« _____ » _____ 2023 р.

ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

*Сенсорна інтеграція
в корекційно-розвивальній роботі*

Суми 2023

Розробники: Мороз Л.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри логопедії

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри логопедії
Протокол № 15 від «18» квітня 2023 р.

Завідувач кафедри

Кравченко А.І., к.п.н., професор

Програма підвищення кваліфікації за спеціальністю 016 Спеціальна освіта «Сенсорна інтеграція в корекційно-розвивальній роботі» спрямована на покращення професійної підготовленості фахівців у сфері спеціальної освіти.

У результаті вивчення дисципліни слухачі поглиблюють знання щодо будови та функціонування сенсорних систем; інтегративних функцій нервової системи; причин, рівнів, проявів та наслідків дисфункцій сенсорної інтеграції; обстеження та диференціації дисфункцій сенсорної інтеграції; розробки та реалізації корекційно-розвивальних заходів на засадах теорії сенсорної інтеграції.

Мета підвищення кваліфікації - формування знань про особливості прояву та корекції дисфункцій сенсорної інтеграції у дітей.

Завдання підвищення кваліфікації

Теоретичні:

- поглибити та систематизувати знання щодо будови та функціонування сенсорних систем;
- сформувані та поглибити знання щодо інтегративних функцій нервової системи;
- сформувані знання про причини, рівні, прояви та наслідки дисфункцій сенсорної інтеграції;
- сформувані знання щодо обстеження та диференціації дисфункцій сенсорної інтеграції;
- сформувані знання щодо особливостей впровадження підходів, заснованих на теорії сенсорної інтеграції в корекційно-розвивальну роботу.

Практичні:

- набути вміння виявляти та диференціювати розлади сенсорної інтеграції в дітей;
- набути вміння враховувати особливості дисфункцій обробки сенсорної інформації в дітей у корекційно-розвивальному процесі.

Програма дисципліни

Розділ 1. Науково-теоретичні засади сенсорної інтеграції (1 кредит):

Тема 1.1. Анатомо-фізіологічне підґрунтя сенсорної інтеграції:

1. Загальна анатомо-фізіологічна характеристика сенсорних систем. Зорова система. Слухова система. Вестибулярна система. Соматовісцеральна система. Нюхова система. Смакова система.
2. Передумови створення та розвиток теорії сенсорної інтеграції.
3. Загальна характеристика теорії сенсорної інтеграції.
4. Підготовка фахівців у світі та Україні з теорії сенсорної інтеграції.

Тема 1.2. Розвиток сенсорної інтеграції:

1. Поняття про сенсомоторний розвиток та сенсомоторний досвід.
2. Розвиток сенсорної інтеграції. Рівні сенсорної інтеграції.
3. Сенсомоторний розвиток у фокусі уваги сучасного фахівця.

Тема 1.3. Порушення сенсорної інтеграції:

1. Причини та класифікація дисфункцій.
2. Дисфункції модуляції сенсорної інформації: вестибулярна система; тактильна система; пропріоцептивна система; зорова система; аудіальна система; смакова система; нюхова система.
3. Супутні розлади, що зустрічаються з дисфункцією сенсорної інтеграції.

Розділ 2. Діагностика і корекція дисфункцій сенсорної інтеграції (1 кредит):

Тема 2.1. Діагностика дисфункцій сенсорної інтеграції:

1. Характеристика загальних підходів, принципів і організації діагностики.
2. Анкетні (опитувальні) методики.
3. Сенсорний профіль дитини.
4. Сенсорний скринінг дитини.

Тема 2.2. Матеріально-технічне та дидактичне забезпечення сенсорної інтеграції:

1. Сенсорне обладнання.
2. Сенсорна кімната.
3. Організаційне та дидактичне забезпечення корекційно-розвивального процесу на засадах теорії сенсорної інтеграції.

Тема 2.3. Сенсорно сприятливе середовище для дитини:

1. Поняття «Сенсорної дієти».
2. Організація сенсорного простору.
3. Застосування теорії сенсорної інтеграції в закладі освіти.

Структура програми

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
1.	1.1. Анатомо-фізіологічне підґрунтя сенсорної інтеграції.	2	2	5
2.	1.2. Розвиток сенсорної інтеграції.	2	2	5
3.	1.3. Порушення сенсорної інтеграції.	4	2	5
4.	1.4. Діагностика дисфункцій сенсорної інтеграції.	2	2	5
5.	1.5. Матеріально-технічне та дидактичне забезпечення сенсорної інтеграції.	2	2	5
6.	1.6. Сенсорно сприятливе середовище для дитини.	4	4	5
Разом		16	14	30

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Айрэс Э. Дж. Ребенок и сенсорная интеграция. Понимание скрытых проблем в развитии. М.: Теревинф, 2009. 272 с.
2. Банди А., Лейн Ш., Мюррей Э. Сенсорная интеграция: теория и практика. М.: Теревинф, 2017. 768.
3. Кислинг У. Сенсорная интеграция в диалоге: понять ребенка, распознать проблему, помочь обрести равновесие. М.: Теревинф, 2010. 240 с.
4. Крановиц К.С. Разбалансированный ребенок. Как распознать и справиться с нарушениями процесса обработки сенсорной информации / Кэрол Сток Крановиц / Пер. с англ. 1-е изд. СПб.: Редактор, 2012. 396 с.
5. Як Э., Аквилла П., Саттон Ш. Строим мостики с помощью сенсорной интеграции. Терапия для детей с аутизмом и другими первазивными расстройствами развития. – Белая церковь: ПАО «Белоцерковская книжная фабрика», 2016. – 240 с.

Додаткова:

1. Анита Банди, Шелли Лейн, Элизабет Мюррей. Сенсорная интеграция. Теория и практика. Москва: Теревинф, 2017. 766 с.
2. Варенова, Т.В. Создание коррекционно-развивающих технологий на основе метода сенсорной интеграции / Сборник трудов факультета специальной педагогики и специальной психологии. Т. 2. Международный межвузовский выпуск. М: МГПУ, 2007. – С. 44–51.
3. Заплатинська А.Б. Становлення поняття «сенсорна інтеграція» у корекційній педагогіці. Корекційна та соціальна педагогіка і психологія. 2013. Вип. 23 (1). С. 48–57.
4. Ньюмен С. Игры и занятия с особым ребенком. Руководство для родителей / Пер. с англ. Н.Л. Холмогоровой. М.: Теревинф, 2004. 240 с.
5. Сенсорная интеграция – метод коррекции первичного нарушения при расстройствах аутистического спектра: методическое пособие / Составитель Т.В. Кондратьева. – Самара. 2018. 122 с.